

Un lluitador

Ha mort Alfons Carles Comín, un lluitador tossudament honest, sensible a cadascuna de les mutacions de la pell del país. Quan mor un home així, és tot un país el qui perd un home. Ho prova el fet que, més enllà de les paraules protocol·làries de torn, tots els partits polítics —exceptuant, naturalment, l'extrema dreta— han fet públics comunicats de condol sincer. Però no és només un afer de polítics. Alfons Carles Comín ha estat un d'aquells homes que tot mantenint-se fidels a la militància assumida, s'aixequen per damunt de les polèmiques més o menys efímeres. I això perquè ell —potser a partir de la lectura atenta de Mounier i d'altres autors del personalisme— ha volgut ser ell i s'ha buscat a ell mateix, malgrat que hagués d'abdicar de tota una herència cultural —«semiòtica», diria Sebastià Serrano— i assumir un altre univers de signes i significats. I això no és fàcil si hom ho fa de veres i no solament canvia de pensament polític —cosa relativament fàcil— sinó de concepció diríem quotidiana de la vida.

Potser, per això, Alfons Carles Comín era una figura enormement respectada. Quan ell parlava —i li agradava de fer-ho— hom no podia interrompre el fil d'un discurs que seguia uns meandres potser insòlits i poc ortodoxos, molt personals, i que conduïen l'auditori a la conclusió que hom, en certa manera, podia presumir «a priori». Però eren aquests arguments personals, aquesta manca de por a enfrontar-se amb la rel dels problemes —tot i que poguessin quedar afectades posicions properes o assumides per ell mateix— les que feien de Comín un home de polèmica, però, també, un home respectat.

Si seguim el seu itinerari intel·lectual i personal, veurem com Comín —com molts dels grans homes, dels grans líders— tenia una estranya capacitat per avançar-se als esdeveniments, per intuir els profunds canvis socials que ell va viure i, en certa manera, patir, des del Concili Vaticà II a les Jornades de Maig, des de la invasió de Praga a l'eurocomunisme.

Però, a més, Comín ha estat un home d'aportacions concretes, quasi quantificables. Es a dir, l'elaboració de la teoria —que queda palesa en tots els seus llibres— va indistriablement lligada a la pràctica. I així, tot l'intent teòric d'apropar catolicisme i comunisme té valor, perquè, al costat, hi ha una experiència personal, una experiència pràctica no solament útil per a ell sinó que, a la vegada, obre camins. En aquest sentit, Comín ha estat un home-clau pel que fa a la qüestió de la militància comunista dels catòlics. I un home-clau en relació amb cadascuna de les dues institucions enfrontades.

I, per sobre de tot, hi ha l'exemple d'un home honest i íntegre, flexible però no claudicant, radical sense puritanisme.

Agustí Pons